**Toelichting bindend advies gemeenteraad**

## 1. Inleiding

In 2020 is de “Strategische notitie en stappenplan ruimtelijke dienstverlening Omgevingswet” vastgesteld. In deze notitie werden de belangrijkste veranderingen in ruimtelijke procedures als gevolg van de Omgevingswet geduid. Ook werd ingegaan op de veranderende rol van de gemeenteraad onder de Omgevingswet. Via het “Spoorboekje Omgevingswet” werd de raad in de jaren hierna periodiek geïnformeerd over de voorbereidingen op de Omgevingswet en de hiertoe benodigde besluiten.

Inmiddels is de Omgevingswet in werking getreden en zijn er diverse besluiten genomen om te kunnen werken met de nieuwe procedures.

In deze memo geven wij een actuele toelichting op de rol van de gemeenteraad in de Omgevingswet, om de informatie uit de Strategische notitie uit 2020 op te frissen en aan te vullen.

## 2. Adviesrecht gemeenteraad, verplichte participatie en delegatie

In het omgevingsplan worden onder andere zaken geregeld over de taakverdeling tussen het college en de gemeenteraad (delegatie). Er wordt afgesproken welke delen van het Omgevingsplan het college zelfstandig mag wijzigen (delegatie vaststellen omgevingsplan). We leggen ook vast over welke soort activiteiten de gemeenteraad een bindend adviesrecht wil in de uitvoering in een zogenaamde Bopa-lijst (Adviesrecht). De Omgevingswet geeft tenslotte uw gemeenteraad de mogelijkheid om gevallen aan wijzen waarin participatie verplicht is bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (Verplichte participatie). In Asten zijn hierover in 2022 afspraken gemaakt en vastgelegd in het besluit ‘Adviesrecht gemeenteraad, verplichte participatie en delegatie onder de Omgevingswet’ d.d. 22-02-2022. Dit besluit is wat betreft de bopa-lijst in datzelfde jaar gewijzigd in verband met de hoogte van gebouwen (van 14 m naar 12m).

Het complete pakket bestaat daarmee uit de onderdelen ‘Adviesrecht gemeenteraad’, ‘verplichte participatie’ en ‘delegatie vaststellen omgevingsplan’. De onderdelen ‘verplichte participatie’ en ‘delegatie’ blijven ongewijzigd.

## 3. De nieuwe rol van de gemeenteraad

In het nieuwe Omgevingswet stelsel zijn twee taken te verrichten: (1) het wijzigen van het Omgevingsplan, en (2) het afgeven van vergunningen, na toetsing van een aanvraag aan het Omgevingsplan.

Van beide taken bestaan meerdere varianten met een verschillende verdeling van bevoegdheden tussen college en gemeenteraad. Een overzicht staat in onderstaand schema, dat hierna wordt toegelicht.

| Soort besluit | Omschrijving | Rol gemeenteraad | Rol college |
|---|---|---|---|
| 1. WIJZIGING OMGEVINGSPLAN | | | |
| a) Wijziging omgevingsplan | Het Omgevingsplan wordt op een of meer onderdelen gewijzigd. Het hele plan wordt opnieuw vastgesteld. | Bevoegd gezag (besluitvorming) | Voorbereiden besluitvorming gemeenteraad |
| b) Wijziging omgevingsplan, waarbij de wijziging valt onder de gevallen in het delegatiebesluit | Het Omgevingsplan wordt op een of meer onderdelen gewijzigd. Het hele plan wordt opnieuw vastgesteld. | Geen | Bevoegd gezag (besluitvorming) |
| 2. AFGEVEN OMGEVINGSVERGUNNING | | | |
| a) Omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (Bopa) (regulier) | De aangevraagde activiteit past niet in het Omgevingsplan. Een Bopa geeft dit ene geval een vergunning om van het plan af te wijken. | Geen | Bevoegd gezag (besluitvorming) |
| b) Omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (Bopa) voor activiteit die op de Bopa-lijst staat | De aangevraagde activiteit past niet in het Omgevingsplan en staat op de Bopa-lijst van activiteiten waarvan de raad aangeeft dat zij bindend adviesrecht wil. | Bindend advies | Bevoegd gezag (besluitvorming) |
| c) Omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit (OPA) | Een activiteit die volgens het omgevingsplan vergunningplichting is. Ook wel binnenplans genoemd | Geen | Bevoegd gezag (besluitvorming) |

**Kort samengevat**: de gemeenteraad is aan zet bij wijzigingen van het Omgevingsplan, tenzij de gemeenteraad zelf besloten heeft dat het type wijziging gedelegeerd is aan het college. Bij het

afgeven van omgevingsvergunningen is juist het college primair aan zet, tenzij de gemeenteraad heeft besloten dat bij dit type activiteit een bindend advies nodig is.

**4. Een inhoudelijke toelichting op adviesrecht**

Het adviesrecht kan vergeleken worden met een Verklaring van Geen Bedenkingen (VVGB) uit het oude stelsel. De gemeenteraad wordt niet gevraagd om een genuanceerd advies, maar om een eenvoudig 'ja of nee', een positief of negatief advies over het voornemen van het college om de omgevingsvergunning te verlenen. Het conceptbesluit zal dan ook geformuleerd worden als 'instemmen met'. Wel kan de gemeenteraad bepaalde aandachtspunten meegeven aan het college. Dit kan informeel door ze in de discussie te benoemen, of formeel door het indienen van een motie, amendement of stemverklaring. De gemeenteraad kan uiteraard ook kiezen voor een negatief advies, waarbij in de discussie in commissie en gemeenteraad wordt benoemd wat er moet veranderen om tot een positief advies te komen bij een gewijzigde aanvraag. Belangrijk is dat de gemeenteraad geacht wordt om te toetsen op goede ruimtelijke ordening. Dat wil zeggen dat er alleen ruimtelijke argumenten wordt gebruikt en wordt afgewogen of er sprake is van een juiste toedeling van functies aan locaties: is dit volgens ons beleid de juiste ruimtelijke ontwikkeling op de juiste plek.